

ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

ТӨСВИЙН ШУУД ЗАХИРАГЧ

АУДИТЫН КОД: ТӨА-2023/03/-НА-СТА-ТШЗ

ТӨВ АЙМГИЙН УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ХЭЛТСИЙН 2022 ОНЫ
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН АУДИТЫН
ТАЙЛАН

Зуунмод 2023 он

Аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Ц.Хишигжаргал

Утас: 70272582 Цахим хаяг: khishigjargalts@audit.gov.mn

Аудитын менежер О.Амаржаргал

Утас: 70273463 Цахим хаяг: amarjargalo@audit.gov.mn

Аудитор Б.Нямсүрэн

Утас: 70273465 Цахим хаяг: nyamsurenb@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг
дараах хаягаар авна уу. Цахим хаяг: www.open.audit.mn

АГУУЛГА

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ.....	5
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	13
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	17
4.1 Ерөнхий зүйл.....	17
4.2 Материаллаг байдал.....	17
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	17
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	17
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	17
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	18
4.5.1 Завсрын аудитын талаар.....	18
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	18
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ.....	19

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

41100, Төв аймаг, Зуунмод сум
Утас: 70272582, Цахим шуудан: tuv@audit.gov.mn
Цахим хаяг: www.audit.mn

2023.02.16 № 01/34
танай _____ -ны № _____ -т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Төв аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтсийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Төв аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтсийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторов баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторов ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Төв аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтэс нь тайлант онд иргэдэд тоон гарын үсэг олгосон байна. Улсын бүртгэлийн байгууллагын үйл ажиллагаатай холбоотой болон бусад холбогдох хууль тогтоомжийн хүрээнд: Иргэн, хуулийн этгээд, эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэл хөтлөх чиг үүрэгтэй ажилладаг. Зорилгодоо хүрэхийн тулд дараах үйл ажиллагааны стратегийн зорилтыг дэвшүүлж хэрэгжүүлсэн байна.

1. Инновацыг дэмжигч, итгэл хүлээсэн, ил тод, нээлттэй төрийн байгууллага байна.

2. Цахим бүртгэл, мэдээллийг хөгжүүлэх замаар улсын бүртгэлийн үйлчилгээний чанар, хүртээмж, шуурхай байдлыг нэмэгдүүлнэ.

3. Улсын бүртгэлийн мэдээллийн нэгдсэн сангийн нууцлал, аюулгүй байдлыг ханган, эрсдэлийн удирдлагыг хэрэгжүүлнэ.

4. Гадаад улстай хамтын ажиллагааг өргөжүүлнэ.

5. Чадахуйн зарчимд суурилсан хүний нөөцийг бүрдүүлж, албан хаагчдын нийгмийн баталгааг хангана.

Аудитын гол асуудал

Санхүүгийн тайлангийн аудитад нөлөө үзүүлэх материаллаг буруу илэрхийлэл, нөлөө бүхий эрсдэл, удирдлагын үлэмж хэмжээний шийдэл орсон асуудал буюу нөлөө бүхий ажил гүйлгээ байхгүй байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ. Тус санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй болно

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.ХИШИГЖАРГАЛ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/			
Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	69,345,354.56	53,766,987.66
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	2,000.00	400,200.00
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	2,000.00	400,200.00
31210	Төгрөг	2,000.00	400,200.00
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	2,000.00	400,200.00
33	АВЛАГА	0	19,835,200.00
33500	Бусад авлага	0	19,835,200.00
33510	Байгууллагаас авах авлага	0	19,835,200.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	69,343,354.56	33,531,587.66
35100	Түүхий эд материал	18,235,417.56	12,027,047.66
35110	Тусгай зориулалттай материал	18,235,417.56	12,027,047.66
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	2,381,560.00	4,339,875.00
35400	Хангамжийн материал	48,726,377.00	17,164,665.00
35410	Бичиг хэргийн материал	6,881,310.00	1,615,940.00
35420	Аж ахуйн материал	15,101,327.00	7,923,450.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	1,086,000.00	1,086,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	25,657,740.00	6,539,275.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	955,231,914.83	913,800,398.27
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	955,231,914.83	913,800,398.27
39200	Биет хөрөнгө	942,781,914.83	901,350,398.27
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	688,700,983.00	688,700,983.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-22,956,699.36	-34,435,049.04
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	75,140,563.00	129,040,563.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-57,011,713.19	-117,613,520.96
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	332,217,760.41	348,648,189.97
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-103,364,205.16	-138,005,079.33
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	76,713,905.92	75,927,655.92
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-47,299,306.78	-51,142,511.32
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	3,342,400.00	2,500,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2,701,773.01	-2,270,832.97
39300	Биет бус хөрөнгө	12,450,000.00	12,450,000.00
39301	Програм хангамж	550,000.00	550,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-550,000.00	-550,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	12,450,000.00	12,450,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,024,577,269.39	967,567,385.93
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	2,000.00	400,200.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	2,000.00	400,200.00
41400	Урьдчилж орсон орлого	2,000.00	400,200.00
41410	Засгийн газрын байгууллага, бусад шатны төсөв	2,000.00	400,200.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,024,575,269.39	967,167,185.93
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,024,575,269.39	967,167,185.93
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	190,213,991.97	190,213,991.97
511001	Улсын төсвийн оруулсан хөрөнгө	190,213,991.97	190,213,991.97
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	834,361,277.42	776,953,193.96
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	584,707,627.91	834,361,277.42
51220	Тайлант үеийн үр дүн	249,653,649.51	-57,408,083.46
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,024,577,269.39	967,567,385.93

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,083,706,461.00	752,137,186.98
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	333,343,161.00	59,078,086.98
120	Нийтлэг татварын бус орлого	333,343,161.00	59,078,086.98
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	263,764,195.00	0
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	263,764,195.00	0
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	0	36,155,796.98
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	69,578,966.00	22,922,290.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	750,363,300.00	693,059,100.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	666,322,200.00	688,061,100.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	666,322,200.00	688,061,100.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	84,041,100.00	4,998,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	0	300,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	84,041,100.00	4,698,000.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	833,799,811.49	800,558,050.44
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	833,799,811.49	800,558,050.44
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	828,494,040.31	790,226,070.60
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	539,354,479.68	528,539,309.84
210101	Үндсэн цалин	426,473,675.92	430,146,255.10
210102	Нэмэгдэл	101,029,403.76	80,972,537.74
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	11,851,400.00	11,684,200.00
210104	Урамшуулал	0	5,736,317.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	70,436,668.52	67,022,247.32
210201	Тэтгэврийн даатгал	49,471,229.52	46,231,372.53
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,493,172.04	5,426,872.13
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,371,017.84	4,314,617.74
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,009,204.92	1,004,489.82
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,092,044.20	10,044,895.10
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	35,459,686.82	37,722,509.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,871,230.82	1,952,786.00
210302	Түлш, халаалт	29,002,567.00	32,586,297.00
210303	Цэвэр, бохир ус	4,585,889.00	3,183,426.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	40,939,570.22	51,002,670.50

210401	Бичиг хэрэг	7,019,066.87	13,228,130.00
210402	Тээвэр, шатахуун	688,000.00	3,750,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,089,142.00	3,051,650.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	180,000.00	280,500.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	26,332,129.00	23,623,450.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	3,631,232.35	7,068,940.50
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,786,150.00	552,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	902,550.00	0
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	500,000.00	0
210604	Урсгал засвар	383,600.00	552,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	115,500.00	0
210702	Дотоод албан томилолт	115,500.00	0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	18,108,240.90	22,299,240.40
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	548,900.00	1,194,494.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	360,000.00	235,400.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	120,000.00	74,250.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	62,446.00	100,800.00
210807	Газрын төлбөр	37,350.00	37,350.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	16,979,544.90	20,656,946.40
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	122,293,744.17	83,088,093.54
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	83,692,295.80	4,698,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	810,000.00	880,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	37,791,448.37	77,510,093.54
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	5,305,771.18	10,331,979.84
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	432,000.00	1,065,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	432,000.00	1,065,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	4,873,771.18	9,266,979.84
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,524,966.98	9,266,979.84
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	348,804.20	0
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	249,906,649.51	-48,420,863.46
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	253,000.00	8,987,220.00
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	0	77,220.00
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Бараа материал	253,000.00	8,910,000.00
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	249,653,649.51	-57,408,083.46

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/			
Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	991,591,148.94	960,639,618.69
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	241,227,848.94	267,580,518.69
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	241,227,848.94	267,580,518.69
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	241,227,848.94	267,580,518.69
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	241,227,848.94	267,580,518.69
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	750,363,300.00	693,059,100.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	666,322,200.00	688,061,100.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	666,322,200.00	688,061,100.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	84,041,100.00	4,998,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	0	300,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	84,041,100.00	4,698,000.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	991,730,648.94	960,241,418.69
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	991,730,648.94	960,241,418.69
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	745,057,528.82	682,727,120.16
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	539,354,479.68	528,539,309.84
210101	Үндсэн цалин	430,075,439.51	430,146,255.10
210102	Нэмэгдэл	97,521,140.17	80,972,537.74
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	11,757,900.00	11,684,200.00
210104	Урамшуулал	0	5,736,317.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	70,436,668.52	67,022,247.32
210201	Тэтгэврийн даатгал	49,973,900.39	46,231,372.53
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,198,838.64	5,426,872.13
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,158,790.99	4,314,617.74
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,009,812.84	1,004,489.82
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,095,325.66	10,044,895.10
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	35,459,686.82	37,722,509.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,871,230.82	1,952,786.00
210302	Түлш, халаалт	29,002,567.00	32,586,297.00
210303	Цэвэр, бохир ус	4,585,889.00	3,183,426.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	12,172,652.00	20,645,060.00
210401	Бичиг хэрэг	6,119,400.00	10,731,600.00
210402	Тээвэр, шатахуун	688,000.00	3,750,000.00

210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,089,142.00	3,051,650.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	180,000.00	280,500.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,096,110.00	2,831,310.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,887,550.00	21,577,700.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,012,550.00	1,190,500.00
210602	Тавилга	0	19,835,200.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	500,000.00	0
210604	Урсгал засвар	375,000.00	552,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	115,500.00	0
210702	Дотоод албан томилолт	115,500.00	0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,128,696.00	1,642,294.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	548,900.00	1,194,494.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	360,000.00	235,400.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	120,000.00	74,250.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	62,446.00	100,800.00
210807	Газрын төлбөр	37,350.00	37,350.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	84,502,295.80	5,578,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	83,692,295.80	4,698,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	810,000.00	880,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	246,673,120.12	277,514,298.53
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	432,000.00	1,065,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	432,000.00	1,065,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	230,266,605.28	244,254,119.69
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,524,966.98	9,266,979.84
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	348,804.20	0
213306	Улсын төсвийн орлогод төвлөрүүлэх шилжүүлэг	225,392,834.10	234,987,139.85
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	15,974,514.84	32,195,178.84
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	15,974,514.84	32,195,178.84
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	-139,500.00	398,200.00
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	-139,500.00	398,200.00
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	141,500.00	2,000.00
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	2,000.00	400,200.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	190,213,991.97	0	584,707,627.91	774,921,619.88
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	190,213,991.97	0	584,707,627.91	774,921,619.88
9	Тайлант үеийн үр дүн	0	0	249,653,649.51	249,653,649.51
10	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	190,213,991.97	0	834,361,277.42	1,024,575,269.39
11	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	190,213,991.97	0	834,361,277.42	1,024,575,269.39
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	190,213,991.97	0	834,361,277.42	1,024,575,269.39
19	Тайлант үеийн үр дүн	0	0	-57,408,083.46	-57,408,083.46
20	2022 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	190,213,991.97	0	776,953,193.96	967,167,185.93

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	688,061,100.00	678,794,120.16
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	688,061,100.00	678,794,120.16
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	686,688,300.00	677,729,120.16
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	528,542,000.00	528,539,309.84
210101	Үндсэн цалин	433,531,400.00	430,146,255.10
210102	Нэмэгдэл	75,838,600.00	80,972,537.74
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	12,672,000.00	11,684,200.00
210104	Урамшуулал	6,500,000.00	5,736,317.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	67,942,700.00	67,022,247.32
210201	Тэтгэврийн даатгал	46,201,100.00	46,231,372.53
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,435,400.00	5,426,872.13
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,348,300.00	4,314,617.74
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,087,100.00	1,004,489.82
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,870,800.00	10,044,895.10
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	39,531,400.00	37,722,509.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,942,200.00	1,952,786.00
210302	Түлш, халаалт	33,703,500.00	32,586,297.00
210303	Цэвэр, бохир ус	3,885,700.00	3,183,426.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	22,058,000.00	20,345,060.00
210401	Бичиг хэрэг	10,494,100.00	10,431,600.00
210402	Тээвэр, шатахуун	4,032,700.00	3,750,000.00

210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,220,400.00	3,051,650.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	280,500.00	280,500.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,030,300.00	2,831,310.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	24,505,500.00	21,577,700.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2,806,900.00	1,190,500.00
210602	Тавилга	20,000,000.00	19,835,200.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,068,700.00	0
210604	Урсгал засвар	629,900.00	552,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,139,700.00	1,642,294.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,652,200.00	1,194,494.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	235,400.00	235,400.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	100,800.00	74,250.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	100,800.00	100,800.00
210807	Газрын төлбөр	50,500.00	37,350.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	969,000.00	880,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	969,000.00	880,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,372,800.00	1,065,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,372,800.00	1,065,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,372,800.00	1,065,000.00
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	688,061,100.00	678,794,120.16
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	688,061,100.00	678,794,120.16
310001	Улсын төсвөөс санхүүжих	688,061,100.00	678,794,120.16
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	91	91
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1
610001	Төсвийн байгууллага	1	1
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	45	45
620001	Удирдах ажилтан	1	1
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	44	44
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	45	45
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	40	40
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	5	5

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/			
Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН		4,998,000.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ		4,998,000.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		4,998,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал		300,000.00
210401	Бичиг хэрэг		300,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	0.00	4,698,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		4,698,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	0.00	4,998,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого		4,998,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		300,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		4,698,000.00

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Төв аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтэс нь иргэн, хуулийн этгээдийн хэрэгцээ шаардлагыг хангасан, олон улсын жишигт нийцсэн улсын бүртгэлийн тогтолцоог хөгжүүлэхийн тулд улсын бүртгэлийн нэгдсэн тогтолцоонд үндэслэн төрийн бодлогын нэгдмэл чанарыг хангах, үндэсний аюулгүй байдлыг бэхжүүлэх, улс орны эдийн засгийн өсөлтөд дэмжлэг үзүүлэх, төрийн ой санамжийг бүрдүүлэх, төрөөс иргэн, хуулийн этгээдэд үзүүлэх улсын бүртгэлийн үйлчилгээг хүртээмжтэй, шуурхай хүргэх, улсын бүртгэлийн байгууллагын үйл ажиллагаатай холбоотой болон бусад холбогдох хууль тогтоомжийн хүрээнд иргэн, хуулийн этгээд, эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэл хөтлөх чиг үүрэг бүхий Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын харьяа байгууллага юм.

Төв аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтэс нь 2022 оны байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 6 зорилтын хүрээнд 28 хэрэгжүүлэх арга хэмжээтэй боловсруулан баталснаас хэрэгжилт 89,2%-тай дүгнэгдсэн байна.

Төв аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтэс нь захиргааны аж ахуйн нэгж, эд хөрөнгийн эрхийн бүртгэлийн тасаг, иргэний бүртгэлийн тасаг гэсэн бүтэц, зохион байгуулалттай ба тайлант онд Улсын бүртгэлийн хэлтсийн дарга 1, хяналтын улсын байцаагч 1, улсын бүртгэгч 1, гүйцэтгэх 37 үйлчилгээний ажилтан 5, гэрээтээр 3 бүгд 48 орон тоотойгоор үйл ажиллагаагаа явуулсан байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна. Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Төв аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтэс нь төсвийн шууд захирагчийн хувьд дараах хуулийн хүрээнд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагааг эрхлэн гүйцэтгэж байна. Үүнд:

- Төсвийн тухай хууль
- Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль
- Шилэн дансны тухай хууль
- Төрийн хяналт шалгалтын тухай хууль
- Монгол Улсын 2022 оны Төсвийн тухай хууль
- Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль
- Улсын бүртгэлийн ерөнхий хууль

Төв аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтсийн даргын 2022 оны 01 дүгээр сарын 10-ны өдрийн "Орон тооны бус дотоод хяналт шалгалтын хороог шинэчлэн байгуулах тухай" А/02 тушаал, 5 хүний бүрэлдэхүүнтэй, Монгол Улсын Засгийн газрын 2011 оны 311 дүгээр тогтоолын дагуу үйл ажиллагаа явуулж байна.

Төв аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтсийн дотоод хяналт шалгалтын хороо нь тайлант онд дотоод хяналт шалгалт явуулахаар 6 арга хэмжээг улирал, хагас, бүтэн жилээр төлөвлөн санхүү төсөв, эд хөрөнгийн ашиглалтын талаар болон бүртгэлийн ажлын чиглэлээр хийж хэрэгжилтийг гарган ажилласан байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Байгууллагын дотоод хяналтын хороо хөрөнгийн хадгалалт, хамгаалалт, ашиглалтын байдал, шилэн дансны хөтлөлт, архивын үйл ажиллагаа, цаг ашиглалт, аудитын өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжилтэд хяналт тавих төлөвлөгөөг боловсруулан ажилласан бөгөөд ажлын байрны тодорхойлолт, ажил үүргийн хуваарьт тусгасан болно.

Байгууллагын дотоод хяналтын баг нь жилийн төлөвлөгөөний дагуу төлөвлөгөөт болон төлөвлөгөөт бус хяналт шалгалт санхүүгийн үйл ажиллагаанд хийж, алдаа зөрчил гарвал тухай бүрд нь засаж залруулах зөвлөмж өгч эргэн хяналт тавьж ажилладаг. Энэ онд шилэн дансанд хяналт шалгалт хийсэн байна.

Төлөвлөлтийн үе шатанд дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Төв аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтэс нь 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузал сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тус байгууллага нь 2020 оны 5 дугаар сарын 29-ны өдрийн Хууль зүйн дотоод хэргийн сайдын А/87 тушаалаар батлагдсан нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг мөрдөж байгаа ба энэхүү баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаатай нийцэж байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Төв аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтэс нь 2022 оны санхүүгийн тайлангаа Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна. Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичигт өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 57,009.9 мянган төгрөгөөр буюу 5,9 хувиар буурсан байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

Үзүүлэлт	/мянган төгрөгөөр/		
	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	2.0	400.2	398.2
Авлага	0	19,835.2	19,835.2
Бараа материал	69,343.4	33,531.6	-35,811.8
Үндсэн хөрөнгө	955,231.9	913,800.4	-41,431.5
Нийт хөрөнгө	1,024,577.3	967,567.4	-57,009.9
Өр төлбөр	2.0	400.2	398.2
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	1,024,575.3	967,167.2	-57,408.1

Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	1,024,577.3	967,567.4	-57,009.9
--	--------------------	------------------	------------------

Дээрх хүснэгтээс харахад, өмнөх оны үзүүлэлтээс нөлөө бүхий өөрчлөлт гараагүй. Үндсэн хөрөнгийн дансанд орлого зарлагын хөдөлгөөн хийгдсэн болон хөрөнгийн элэгдлийн зардлаас шалтгаалан өмнөх оны үзүүлэлтээс 57,009.9 мянган төгрөгөөр буурсан байна. Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 967,167.2 мянган төгрөг болж 57,408.1 мянган төгрөгөөр буурсан нь тайлант үеийн үр дүнгээс шалтгаалжээ.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2022 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 832,697.9 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төв аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтсээс дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 175,741.3 мянган төгрөгөөр бууруулан Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын 2022 оны 01 дүгээр сарын 03-ны өдрийн 1/12 дугаар албан бичгийн хавсралтаар 2022 оны урсгал зардлын төсвийг 656,956.6 мянган төгрөгөөр баталж ирүүлсэн байна.

Тайлант хугацаанд батлагдсан төсөвт тодотгол, өөрчлөлт ороогүй байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 /улсын бүртгэл, мэдээлэл/ хөтөлбөрийн 2 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 688,061.1 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс батлагдсаны дагуу гүйцэтгэлээр санхүүжилтийг 100 хувь олгож, оны эцэст зарцуулаагүй үлдэгдэл 9,267.0 мянган төгрөгийг төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Тайлант хугацааны төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 678,794.1 мянган төгрөг буюу 98,7 хувьтай байгаа нь үндсэн үйл ажиллагааны зардлын төсвийг 9,267.0 мянган төгрөгөөр тус тус дутуу зарцуулсантай холбоотой байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	/мянган төгрөгөөр/	
				Зөрүү	Биелэлт
	70406 улсын бүртгэл, мэдээлэл 80101 үндсэн үйл ажиллагааны зардал	688,061.1	678,794.1	9,267.0	98,7
	70406 улсын бүртгэл, мэдээлэл 80802 ажил олгогчоос олгох тэтгэмж	1,372.8	1,065.0	307.8	77,6

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Төв аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтсийн нэмэлт санхүүжилтийн дансанд дээд шатны төсөв захирагчаас 4,698.0 мянган төгрөг, аймгийн Засаг даргын нөөц хөрөнгөнөөс 300.0 мянган төгрөг нийт 4,998.0 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлжээ.

Төв аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтэс тайлант онд нэмэлт санхүүжилтийн дансаар бичиг хэрэгт 300.0 мянган төгрөг, бусад ажил үйлчилгээний зардалд 4,698.0 мянган төгрөг нийт 4,998.0 мянган төгрөг зарцуулсан байна.

3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Тус төсөл хэрэгжих хугацаанд нийт 1 хөтөлбөрийн 2 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн байна.

Хүснэгт 3. Төсөл хөтөлбөрийн арга хэмжээний хүрэх үр дүн, биелэлт

/мянган төгрөгөөр/						
№	Хөтөлбөр	Хэрэгжих хугацаа	Хүрэх үр дүн	Хэрэгжилтийн явц	Зарцуулах төсөв	Зарцуулсан
1	70406	2022.01.01-2022.12.31	Улсын бүртгэл, мэдээлэл	Хөтөлбөр 98,7 %	688,061.1	678,794.1

Төв аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтэс нь төсвийн хэмнэлтийн горимд шилжин ажилласнаар нийт 9,267.0 мянган төгрөгийн зардлыг хэмнэж, дутуу зарцуулсан нь хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд нөлөөлсөн байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Төв аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтсийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Төв аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Б.Нямсүрэн гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер О.Амаржаргал, дарга, тэргүүлэх аудитор Ц.Хишигжаргал нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Төв аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтсийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайланг Төв аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 01 дүгээр сарын 23-ны өдрийн 57 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын 2022 оны баталсан төсвийн нийт зарлагыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл “Дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 1,5 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг Төв аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтсийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн батлагдсан 2022 оны нийт зарлага 733,661.1 мянган төгрөгөөс 1,5 хувиар буюу 11,004.9 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 75 хувиар буюу 8,253.7 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төв аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтэс нь тайлант онд Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ байхгүй байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Төв аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтсийн шилэн дансны хуулийн хэрэгжилтийг шалгахад Цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 13 орлогын, 8 зарлагын мөнгөн гүйлгээг болон өмч хөрөнгө, мөнгө зарцуулах шийдвэрийг хугацаандаа байршуулсан байна.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Тус байгууллагад бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд шийдвэрлэх алдаа, зөрчилтэй асуудал гараагүй байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Төв аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтсийн эхний хагас жилийн байдлаарх санхүүгийн тайланд завсрын аудит хийгдсэн. Завсрын аудитын явцад алдаа, зөрчил илрээгүй тул асуудлын бүртгэл хөтлөөгүй болно.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Тус байгууллага нь 2021 оны санхүүгийн тайлангийн 1 төлбөрийн акт, 2 албан шаардлага, 1 зөвлөмж өгөгдсөнийг 100% хэрэгжүүлэн, биелэлтийг 2022 оны 6 дугаар сарын 15-ны өдөр ирүүлсэн байна.

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	1	183.0	1	183.0	100
Албан шаардлага	2	5,106.8	2	5,106.8	100
Зөвлөмж	1	3,250.1	1	3,250.1	100
Нийт дүн	4	8,539.9	4	8,539.9	100

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Төв аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтсийн дараагийн аудитаар анхаарал татахуйц асуудал байхгүй.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

5.3 Албан шаардлага

1. Тус байгууллага тайлант онд 326.0 мянган төгрөгийн шатахуун зарцуулж, Зуунмод хот дотор явсан зөрчил илэрлээ. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д “Улсын Их Хуралд ажлаа шууд хариуцан тайлагнадаг байгууллагын тэргүүн дэд, дэд, орлогч дарга болон дэд сайд, яамны төрийн нарийн бичгийн дарга, Засгийн газрын агентлагийн дарга, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдийн захирал, төсвийн байгууллагын дарга албан тушаалын суудлын автомашин ашиглахыг хориглоно” гэж заасныг болон Санхүүгийн тайлангийн “нийцсэн бөгөөд зохистой байх” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

- Шийдвэрлэсэн нь: Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны 95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох” журмын 4.2.1.11-д “хууль тогтоомж, гэрээ, хэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал” гэж заасныг үндэслэн албан шаардлага өгөв.

2. Тус байгууллага тайлант онд 16 ширхэг нэгж бүрийн үнэ 1,239.7 мянган төгрөг буюу нийт 19,835.2 мянган төгрөгийн архивын нягтруулсан шүүгээ худалдан авч төлбөрийг бүрэн шилжүүлсэн боловч хөрөнгөө хүлээн аваагүй зөрчил илэрлээ. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1.4-д “төсөл, арга хэмжээ төлөвлөсөн хугацаанд бүрэн хэрэгжих боломжгүй нөхцөл үүссэн тохиолдолд гэрээ байгуулах шийдвэр гаргахгүй байх” гэж заасныг болон Санхүүгийн тайлангийн “нийцсэн бөгөөд зохистой байх” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

- Шийдвэрлэсэн нь: Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны 95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох” журмын 4.2.1.11-д “хууль тогтоомж, гэрээ, хэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал” гэж заасныг үндэслэн албан шаардлага өгөв.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Тус байгууллагын дарга 326.0 мянган төгрөгийн шатахуун зарцуулж, Зуунмод хот дотор явсан байна.	1	326.0			1	326.0						
Тус байгууллага нь 16 ширхэг нэгж бүрийн үнэ 1,239.7 мянган төгрөг буюу нийт 19,835.2 мянган төгрөгийн архивын нягтруулсан шүүгээ худалдан авч төлбөрийг бүрэн шилжүүлсэн боловч хөрөнгөө хүлээн аваагүй	1	19,835.2			1	19,835.2						
Дүн	2	20,161.2			2	20,161.2						